

Полтавський державний аграрний університет
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ PR, GR ТА IR У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5 лютого – 17 березня 2024 року

¹²⁵⁶
1996
LIHA-PRES

¹²³³
Львів – Торунь
Liha-Pres
2024

УДК 316.77:378.4(062.552)
Е 90

Організаційний комітет:

Галич Олександр Анатолійович – кандидат економічних наук, професор, ректор Полтавського державного аграрного університету, *голова організаційного комітету*;

Аранчій Валентина Іванівна – кандидат економічних наук, професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету, *заступник голови організаційного комітету*;

Горб Олег Олександрович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету, *заступник голови організаційного комітету*;

Дячков Дмитро Володимирович – доктор економічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету;

Воронько-Невідніча Тетяна Вікторівна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач, доцент кафедри менеджменту імені І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету;

Вакуленко Юлія Валентинівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, керівник Навчально-наукового центру інформаційно-комунікаційних освітніх технологій та освіти дорослих Полтавського державного аграрного університету;

Дудник Володимир Васильович – кандидат технічних наук, керівник відділу із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку Полтавського державного аграрного університету.

Ефективні методи PR, GR TA IR у сфері вищої освіти :

Е 90 матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 5 лютого – 17 березня 2024 року. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 76 с.

ISBN 978-966-397-376-0

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Ефективні методи PR, GR TA IR у сфері вищої освіти» (5 лютого – 17 березня 2024 року).

УДК 316.77:378.4(062.552)

© Полтавський державний аграрний університет, 2024

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2024

ISBN 978-966-397-376-0

**FEEDBACK ВЛАДИ НА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ
І СВОБОД ЛЮДИНИ В ПЛОЩИНІ ВИКОНАННЯ
МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ**

Волік В. В.

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри права
Маріупольський державний університет
м. Київ, Україна*

Проблема такого складного терміну, як людська гідність, споконвіків привертала велику увагу людства. Актуальність проблеми розгляду гідності особистості як етико-правової та основи життя людини, функціонування держави та суспільства є очевидною. Сьогодні ж вона досить актуальна через кардинальні зміни сучасного соціуму, зокрема українського. За яскравими прикладами не потрібно далеко йти: навіть останню революцію назвали «Революцією гідності».

Конституційне (позитивне) право гідності особи закріплює повагу до її гідності, а також заборону катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поводження чи покарання, заборону медичних, наукових чи інших дослідів над людиною без її вільної згоди [1].

Україна, будучи членом ООН та інших міжнародних організацій, чітко виконує зобов'язання за міжнародними договорами, у тому числі й тими, що стосуються прав і свобод людини та громадянина. Підтвердженням тому є той факт, що в Конституції України знайшли своє закріплення всі основні положення міжнародно-правових актів у сфері прав людини, перш за все, Загальної декларації прав людини. Вже у преамбулі Конституції України закріплено принцип «забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя» [1]. В Україні гідність постає як етико-правова категорія, адже цілих п'ять статей Конституції України, містять посилання на ці феномени як на засадничі положення:

– у статті 3 стверджується, що «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека, визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» [2];

– стаття 21 наголошує, що «усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах» [2];

– стаття 28 проголошує про те, що «кожен має право на повагу до його гідності. Зазначене право не може бути обмежене навіть в умовах

воєнного або надзвичайного стану. Тобто, це пряма заборона на вчинення зазначених вище дій. Наведена конституційна норма є відображенням положень міжнародного права, а саме ст. 5 Загальної декларації прав людини, статей 7 і 10 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, ст. 3 Європейської конвенції з прав людини. Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню» [2];

– стаття 68 попереджає: «Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей» [2];

– у статті 105 підкреслюється, що «за посягання на честь і гідність Президента України винні особи притягаються до відповідальності на підставі закону» [2].

Важливою є норма ч. 2 ст. 64 Конституції України, згідно якій, право людини на повагу до її гідності, не може бути обмежене за жодних винятків та умов. Слід додати до цього, що зазначені та пов'язані з ними статті визначають гуманістичний дух усієї Конституції України та співпадає з вектором розвитку розвинутих європейських країн.

Нормативне закріплення права людини на повагу до її гідності в Основному законі держави свідчить про гуманістичну тенденцію розвитку інституту прав людини та зростання його самоцінності [3].

Гідність – це багатоаспектна цінність людини, яка глибоко проникла у зміст права, є постійно змінюваним суспільним явищем та виступає онтологічною основою прав і свобод людини [4] і саме тому фахівці досліджують право людини на повагу до її гідності в багатьох аспектах: духовному, історичному, філософському, правовому та емпіричному [3]. Гідність дає змогу людині оцінювати ситуацію, обирати способи досягнення мети, враховувати можливі наслідки своєї поведінки на основі розмежування реальних суспільних відносин.

Гідність – одне з нематеріальних благ, що належать людині від народження. Людина, що володіє позитивними моральними якостями, стає цінністю як в очах інших людей так і в своїх власних. На цих оцінках ґрунтується самосвідомість людини і визначається його ідентичність. Значимість людини піднімається або зменшується залежно від того, наскільки моральні цінності стали для нього правилами, увійшли в його внутрішній світ [1].

Досліджуючи зміст принципу поваги людської гідності, можна зазначити, що право на повагу до людської гідності – це законодавчо встановлена і гарантована державою сукупність норм, які надають кожній людині впевненість у своїй суспільній цінності, можливість усвідомлювати себе як особистість, поважати власні моральні принципи й етичні норми, наполягати на повазі до себе інших людей,

державних органів та їх посадових і службових осіб, а також вимагати, щоби будь-які сумніви щодо їх моральних якостей і етичних принципів були належним чином обґрунтовані [3].

Отже, виходячи з вище зазначеного, можна сказати, що гідність – це певний обсяг поваги до людини, на яку вона має право з народження, зберігає протягом всього життя і навіть після смерті.

Враховуючи важливість зазначених вище прав, держава зобов'язана продовжувати знаходити дійові шляхи для ефективного захисту гідності кожної людини з урахуванням викликів сьогодення та з ретельним вивченням та застосуванням міжнародної практики з цього питання. Невипадково значна кількість конституцій зарубіжних країн закріплюють принцип гідності людини зв'язуючи його нерозривно з народним суверенітетом та відносячи це до основоположного непорушного принципу. Саме тому особливості реалізації та захисту права людини на повагу до її гідності є перспективним напрямком подальших досліджень у даній сфері [2].

Література:

1. В. І. Муравйов, О. М. Шпакович, О. М. Лисенко, О. В. Святун Європейське право: право Європейського союзу : підручник. К. : Ін Юре, 2015. 312 с.

2. Мирошніченко Т. М. Кримінальний процес і криміналістика. Реалізація засади поваги до людської гідності у ході кримінального процесу процесуального доказування, 2019. С. 219.

3. Фалалєєва Л. Г. Захист основоположних прав у інтеграційному правопорядку Європейського Союзу : монографія. Київ : ФОП Кандиба Т. П., 2020. 455 с.

4. Вдовіченко С., Кампо В. Право на людську гідність: українська теорія і практика у контексті європейського досвіду. *Вісник Конституційного Суду України*. 2012. № 4. С. 55–62.